

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Molnár László ügyvéd /3300 Eger, Törvényház u. 13-15./ által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt Észak-magyarországi Regionális Államigazgatási Hivatal /3300 Eger, Kossuth u. 9./ alperes ellen martinsalak felhasználásával épített épület kárenyhítése tárgyában született közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 14.K.22.333/2008/6. számon 2009. január 19-én hozott jogerős ítélete ellen a felperes által 7. sorszámon előterjesztett felülvizsgálati kérelem elbírálása folytán az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 14.K.22.333/2008/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a Legfelsőbb Bíróság a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 10.000 /tízezer/ forint felülvizsgálati eljárási költséget, továbbá az államnak - külön felhívásra - 36.000 /harminchatezer/ forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a 2001. november 3-án kelt adásvételi szerződéssel megszerezte a lakóház, udvar, gazdasági épület megnevezésű, 728 m² területű ingatlan tulajdonjogát.

Az ingatlanra M. L. és M. L-né holtig tartó haszonélvezeti joga az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezésre került.

A felperes kérelme nyomán Ózd Város Jegyzője 2008. április 14. napján kelt 126-2/IG/2008. számú határozatával a felperesnek az ingatlannal kapcsolatos kárenyhítési kérelmét elutasította.

Az elsőfokú hatóság határozata hivatkozott arra, hogy az ingatlan korábbi tulajdonosa 1999. november 9-én bejelentést tett a polgármesteri hivatal műszaki ügyosztályán, a martinsalak felhasználásával létesített épület hibáira vonatkozóan.

Ezt követően az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság megbízásából az Építésügyi Minőségellenőrző Innovációs Kht. /a továbbiakban: ÉMI Kht./ többször is megvizsgálta az épületet, eleinte C2-es, majd C1-es kategóriába sorolta.

A felperes felkérésére 2007. június 14. napján készült szakvélemény az épületet már a súlyosabb D kategóriába sorolta.

A felperes kérelmét elbíráló határozat meghozatala előtt az első fokon eljáró jegyző 2007. június hónapban állásfoglalást kért a közigazgatási hivataltól, az ózdi martinsalak felhasználásával készült lakóépületek tulajdonosainak kárenyhítéséről szóló 40/2003. /III. 7./ Kormányrendelet rendelkezéseinek értelmezésére vonatkozóan.

Az állásfoglalás kérésére az Észak-magyarországi Regionális Hivatal - mint az alperes jogelődje - 2007. augusztus 1-jén kelt 2606/2007. számú levelében válaszolt.

Az állásfoglalás rögzítette, hogy a Kormányrendelet alkalmazása során a 2002. január 15-ig benyújtott kérelem alapozza meg a kárenyhítés megítélését; amennyiben 2002. január 15-ig a kérelmező bejelentést nem tett, úgy kárenyhítési támogatásban nem részesülhet.

Az első fokon eljáró hatóság megállapította, hogy a Kormányrendelet 1. § és 3. § /5/ bekezdése alapján a kérelem nem teljesíthető, mivel a felperes kárbejelentési kérelmét 2002. január 15-ig nem terjesztette elő.

A határozattal szemben a felperes által előterjesztett fellebbezés folytán eljáró alperes 2008. június 30-án kelt 2139-1/2008. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

Határozatában megállapította, hogy a felperes tulajdonában álló lakóépület károsodását az előző tulajdonos jelentette be, azonban a felperes - mint új tulajdonos - a bejelentést a 2001. november 3-i adásvételt követően nem tette meg.

Az alperesi határozattal szemben a felperes terjesztett elő annak bírósági felülvizsgálatára irányuló keresetet, melyben kérte, hogy a bíróság az alperesi határozatnak - az elsőfokú határozatra is kiterjedő - hatályon kívül helyezése mellett - az elsőfokú hatóságot kötelezze új eljárásra, és új határozat hozatalára.

Jogszabálysértésként a Kormányrendelet 1. § /2/ bekezdésének téves értelmezését jelölte meg, tekintettel arra, hogy - álláspontja szerint - a jogelőd kárbejelentése az ingatlan tulajdonjogában történt változás folytán a jogutódra, tehát a felperesre is kiterjedt, így számára a kárenyhítési támogatást meg kellett volna állapítani.

Megítélése szerint az, hogy az elsőfokú hatóság a másodfokú hatóságtól állásfoglalást kért, majd erre az állásfoglalásra

alapította határozatát, az Alkotmánybíróság 60/1992. /XI. 17./ AB határozatában foglaltakkal ellentétes.

A felperes előadta még, hogy 2008 márciusában az Ózdi Martinsalak Károsultjai Egyesület a Kormányrendelet alkotmányellenességének megállapítása iránt az Alkotmánybíróságnál utólagos normakontroll iránti indítványt terjesztett elő, erre tekintettel kezdeményezte a per felfüggesztését.

Az első fokon eljáró megyei bíróság jogerős ítéletével a felperes keresetét elutasította, és az indokolásban megállapította, hogy a Kormányrendelet említett szabálya egyértelműen a károsult lakástulajdonos bejelentéséhez köti a támogatás megítélését, nem pedig az ingatlan tulajdonjogához kapcsolja az arra vonatkozó jogosultságot. Mivel a felperes esetében a Kormányrendelet 1. § /2/ bekezdésében írt egyik alapvető feltétel - a 2002. január 15-ig történő bejelentés - hiányzik, sem az alperes, sem az elsőfokú hatóság nem sértette meg a hivatkozott jogszabályt a kérelem elutasításakor.

A bíróság rámutatott arra is, hogy a jegyző kérésére adott alperesi szakmai állásfoglalás maga is utal a 60/1992. /XI. 17./ AB határozatban foglaltakra, hangsúlyozva, hogy az állásfoglalás nem kötelező jellegű.

Az ítélet kitért még arra is, hogy az Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő - a Kormányrendelettel kapcsolatos - normakontroll iránti eljárásra tekintettel a bíróság az eljárást nem függesztette fel, mert maga nem kezdeményezte az alkotmánybírósági eljárás megindítását.

A jogerős ítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben annak hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára kötelezését kérte.

Álláspontja szerint az ítélet azért jogszabálysértő, mert a bíróság a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény /a továbbiakban: Pp./ 152. §-ának megsértésével mellőzte a per felfüggesztését, és az alkotmánybírósági eljárás kezdeményezését.

Emellett az eljáró megyei bíróság nem pontosan idézte a Legfelsőbb Bíróság egy korábban közzétett eseti döntését, és az abban elfoglalt jogi álláspontot az alkotmánybírósági eljárás megindításával, illetve az erre irányuló felperesi kezdeményezés megítélésével kapcsolatban.

A felperes lényegében arra alapította felülvizsgálati kérelmét, hogy az eljáró bíróság érdemben nem foglalkozott a felperes által előadott alkotmányossági érvekkel; nem indokolta meg, hogy miért nem tartja alkotmányellenesnek a perben alkalmazandó Kormányrendeletet, illetve jogszabálysértően mellőzte a tárgyalás felfüggesztését.

Az alperes ellenkérelmében a felülvizsgálati kérelem elutasítását, és a jogerős ítélet hatályában való fenntartását indítványozta. Hangsúlyozta, hogy az irányadó bírósági gyakorlat a bíróság számára csak akkor teszi kötelezővé a tárgyalás felfüggesztését, ha maga a bíró kezdeményezi az előtte folyamatban lévő perben alkalmazandó jogszabály alkotmánybírósági felülvizsgálatát. A felek erre irányuló kérelme esetén a bíróságot ilyen jellegű kötelezettség nem terheli.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Pp. - felperes által megjelölt - 152. §-a a tárgyalás felfüggesztésének szabályai között nem tartalmaz utalást az alkotmánybírósági eljárás kezdeményezésére.

Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény /a továbbiakban: Abtv./ 38. §-a rendelkezik arról, ha a bíró az előtte folyamatban lévő perben valamely jogszabály alkotmányellenességét észleli. Ebben az esetben a bíró - a per egyidejű felfüggesztése mellett - kezdeményezi az Alkotmánybíróság eljárását.

Ezzel összefüggésben a Legfelsőbb Bíróság több eseti döntése rámutatott arra, hogy egymagában a peres félnek, vagy bárkinek az Alkotmánybírósághoz benyújtott - az adott bírósági eljárásban alkalmazandó jogszabály alkotmányellenességének megállapítására irányuló - kérelme nem ad alapot a per tárgyalásának felfüggesztésére (BH 1992. 34.).

A KGD.2003.69. szám alatt közzétett eseti döntés szerint a tárgyalást nem lehet felfüggeszteni, ha az Alkotmánybíróság más indítványára fog dönteni a jogszabály alkotmányosságáról.

Az AB tv. és a Pp. említett rendelkezéseinek egybevetése, illetve az ismertetett jogesetekben elfoglalt álláspont alapján egyértelmű, hogy a más által megindított alkotmánybírósági eljárás önmagában nem alapozza meg a tárgyalás felfüggesztését.

A felperes által felvetett másik kérdés az alkotmánybírósági eljárás kezdeményezését elutasító bírói álláspont indokolásának hiányával függött össze.

Ezzel kapcsolatban a BH 1994. 448. számú jogesetre utal a Legfelsőbb Bíróság, mely szerint „A bíróság nem köteles indokolni azt a döntését, amellyel a felperesnek az eljárás felfüggesztésére és az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezésére irányuló kérelmét elutasítja; az elutasítás indokolása ugyanis a jogszabály alkotmányosságának értékelését jelentené, ami nem a bíróság feladata.”

A fentiek figyelembevételével a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján a nem jogszabálysértő jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A Pp. 270. § /1/ bekezdése folytán alkalmazandó 78. § szabályai szerint a Legfelsőbb Bíróság a felperest a perköltség és az illeték viselésére kötelezte.

Budapest, 2010. február 10.

**Dr. Buzinkay Zoltán sk. tanácselnök, Dr. Patyi András sk. előadó
bíró, Dr. Fekete Ildikó sk. bíró**

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő